Ч. 89 (12.455). Львів, пятниця 25. квітня 1930. Оплата почтова сплачена готівкою. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 50·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ
Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 16.
і в ПЕРЕМИШЛІ, Красінського 63.
Жадайте оферт та цінників.

По засуді.

І. Більшовицька оцінка харківського процесу „СВУ“.

Львів, 24. квітня 1930.

Великанський харківський монстпроцес проти 45 українських національних діячів, членів „Спілки Визволення України“, закінчився у велкодню суботу пізними вечірними годинами. Сам присуд опублікували ми вчора на основі радія. Сумарично дістали обвинувачені 170 років тюрми, 21 років вигнання, чи пак виселення поза межі України (7 обвинувачених по 3 роки вигнання) і 33 роки тюрми з відроченням кари на три роки (таких щасливців є між засудженими 11). Ці останні вийшли зараз-же по проголошенні присуду на волю. Їх не позбавлено ні громадських прав, ні права займати всякі т. зв. громадські виборні чи державні посади, як також не позбавлено їх ніяких наукових чи інших титулів. Всі інші засуджені потратили громадські права й наукові становища не тільки на час відбування кари, але й на цілу низку літ по її відбутті. Деякі з засуджених цієї кари не переживуть, бо вона для них за довга. До таких належить між іншим С. Єфремов, засуджений на 10 літ і Старицька-Черняхівська, що дістала 5 років „позбавлення волі“. Для них і зближених їм віком цей присуд рівнозначний з присудом на смерть.

Але поминаючи хвилево самий присуд і вимір кари для поодиноких підсудних у цьому процесі — кожного українця мусять заінтересувати не тільки мотиви, якими кермувалися аранжери процесу, але в далеко більшій мірі ті цілі, що їх мали більшовики, влаштовуючи процес та висуваючи його на чоло політичних подій їхньої доби в історії України. Більшовики зробили все, щоби процесові надати відповідне пропагандивне вістря і щоби його скапіталізувати для своїх політичних цілей. Чи осягнули свою мету?

Вони твердять, що так. Це ясно виходить між іншим з їхньої монопольної преси, що почала вже підсумовувати свої успіхи з цього процесу. Щож там пишуть про ці підсумки? Ось у „Пролетарській Правді“ з 21. квітня бачимо передову статтю п. н. „Закінчення процесу „СВУ“, в якій між іншим висловлено основне твердження, що „процес остаточно зірвав **машкару** з лиця цілої української контрреволюції, яка прикривалася **спекулятивними** гаслами про національне визволення й національну романтику...“

Цілий світ — міркує далі комуністична публіцистика — побачив, що Єфремов, Ніковський, Чехівський і тов. ніколи не припиняли своєї боротьби з радянською владою і ніколи не гордили ніякими звязками й засобами, щоби повалити комуністичну диктатуру на Україні. Вони заклятті й заклятті вороги комунізму, перенятті класовою ненавистю були „справжнім філіялом закордонної жовтоблакитної еміграції та агентурою чужоземного імперіялізму“.

Процес — кажуть ще комуністи— доказав, як усі протибільшовицькі партії та уряди (розуміється українські) „спекулювали національними гаслами тоді, як справді вони ніколи не були за самостійну Україну і разураз дошукували спілки з Денікіним і Врангелем, поляками, німцями, французами і навіть японцями, всім віддаючи Україну для кольоніяльного визиску, аби лише побороти владу робітників і селян. За поневолення українських мас вони боролися з самого початку революції, за поневолення мас боролася й організація „СВУ“. Самі підсудні примушені були визнати, що всі їхні сподівання були на інтервенцію, вся їхня надія на чужоземних імперіялістів“.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий“
у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто Почтової Щадниці ч. 153.657).
як Централька Каса українських кооператив приймає вкладки ощадности, обезпечує їх у твердій валюті та поміщує у наших кооперативах, щоби піднести господарський розвій українського народу.
1377 2-10

У такому світлі представляє комуністична публіцистика само тло процесу і його героїв. Та цим вона ще не досягнулаб того, що хоче осягнути і тому намагається далі не тільки „зняти машкару“, але й цілковито морально розторощити всіх національних українських діячів, закидуючи їм, що вони „спекулювали своєю любовою до рідної мови й рідної культури, алеж зірвавши машкару, всі побачили, що українська мова й українська культура їм були близькі й рідні лише до того і в тій мірі, в якій вони могли бути зброєю панування над масами і привілеями буржуазних інтелігентів. **Вони були закляттими ворогами української мови й української культури, як зброї широких народніх мас,** дарма, що лише на цьому шляху лежить справжній розквіт української культури“.

У підкреслених нами словах цитати є безодня більшовицького цинізму, так само як у слідуючих безпосередньо по них стрічках безмір лицемірства. Але для комуністів і цього за мало. Тому вони посуваються ще далі і кажуть: „процес показав хижацьке, куркульське обличча, злодійську аморальну вдачу, властиву цим ворогам трудящих мас, вдачу, що найяскравіше характеризується плянами медичної групи щодо знищення комуністів. Про любов до національної церкви говорили ці особи, але зірвавши машкару, всі побачили, що церква була пристановищем бандитів і білогвардійців, недобитків контрреволюції, з яких готувалися сили для нової боротьби з радянською владою“.

Найбільшим досягненням процесу є, на думку комуністів, факт, що „самі підсудні примушені були визнати, що їхня робота вела до поневолення України. Довголітні й заклятті контрреволюціонери, мавши стільки патосу у себе в затишних кабінетах, на підпільних квартирах, на нарадах з петлюрівцями й шпигунами, — не спроможні були знайти слова для виправдання всієї своєї минулої контрреволюційної діяльности. Вони **примушені були капітулювати.** Захищати свою програму зрадництва соціяльних і національних інтересів широких мас України прилюдно це було неможливо, і вони примушені були капітулювати перед судом“.

Нарешті комуністи тішаться ще й таким „успіхом“ процесу, що вся „радянська громадськість“, отже „робітництво“, „селянство“ і „широка маса української інтелігенції“ в часі процесу „виявляла обурення“ з приводу діяльности „провокаторів-контрреволюціонерів“, що вели „ганебну контрреволюційну роботу“. „Трудящі маси — кінчає „Прол. Правда“ свої міркування — в цей час ще більше демонстрували свою відданість політиці радянської влади на Україні, голосно заявляючи на цілий світ, що лише тут, на Радянській Україні є соціяльна й національна незалежність“.

Ось як підсумовують комуністи свої осяги у цьому процесі. Чи ці „осяги“ направду такі великі та чи мають вони таке далекосягле значіння для комуністів — над цим застановимося завтра.

Найбільшим ворогом себе самого є той,
хто тримає свої ощадности **дома**, а не зложить їх на добрі відсотки в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Воєнний шум.

Банальне обурення і пацифістична демагогія. — Більшовицька влада на Сході — для Польщі найвигідніша! — Дальшого процесу визволення неросійських народів не можна стримати!

Як ми вже згадали в попередньому розгляді „воєнного шуму“, на який звернув увагу Роман Дмовський і сам його своїми статтями ще дужче розпутав, уся так звана полковницька польська преса, себто і брукові „червоняки“ і органи офіціяльної думки, на статті Дмовського відповіли — лайкою. Зовсім слушно зазначує „Газета Варшавська“ (святочне число з 19. ц. м., замітка п. н. „Цікава реакція“), що спосіб, у який офіціяльна й півофіціяльна польська преса зареагувала на будь-що-будь сміливий і отвертий виступ Дмовського, був неповажний, бо полягав не на публіцистичній полеміці, а на вибуху нерозумної і бездумчивої скаженини, що взагалі — мовляв — хтось зважився ствердити само існування воєнних поголосок! Дуже влучно ендецький орган звернув увагу на знаменну рису того дивного гніву: санаційна преса зрозуміла статті Дмовського, як **акт обвинувачення проти — нинішнього польського уряду,** дарма, що Дмовський говорив про пляни міжнародньої фінансієри та політичні концепції Німеччини, про Польщу згадував лише, як про предмет міжнародньої спекуляції, а шляхів польської закордонної політики торкнувся лише постільки, поскільки висловив бажання, аби вони були кожному — ясні. Тому вереск санаційної преси звернув тему воєнних поголосок із площини теоретичної закордонно-політичної дискусії на площину — внутрішньо-політичної кампанії довкола нинішнього уряду! Ця площина для нас мало цікава і тому теж нецікаві всі порахунки „червоняків“ і „Газет Польських“ з ендеками й їхніми лідерами. Цікаве лише те, що поважно каже про воєнні можливости — в позитивному чи негативному дусі.

Відкидаючи на бік демагогічні атаки на Романа Дмовського, пос. Ст. Строньського, й сен. Ст. Козіцького, себто на ендеків, які вряди-годи відзиваються про польську закордонну політику, що вони — мовляв — свідомо прислуговуються більшовикам, свідомо оклеветують Польщу і т. д. і т. д., вигляд поважної аргументації має відповідь полковницького варшавського „Курєра Пораннього“ з дня 13. ц. м.:

„...нема в Польщі нікого, хто не розумів би, що 1) не маємо жадної причини до війни з Совітами, тому, що до їх внутрішніх справ наша держава не мішається, а з комуністичною агітацією внутрі Польщі даємо собі цілком непогано раду, богато краще, ніж якнебудь інша держава на широкому світі; 2) що ще тоді, коли ми вели накинену нам війну, закінчену побідним миром, з якого ми вдоволені, ми відкидали весь натиск, щоби стати „жандармом Европи“ і не хотіли мати жадного звязку з контрреволюцією в Росії; 3) що **не маємо жадної причини бажати собі зміни уряду в Росії,** бо хоча нинішній її уряд і система не викликують у нас ані захоплення ані пошани, то проте **кожний інший російський уряд був би для нас богато небезпечніший,** тому, що на руїнах більшовизму міг би наново заквітти „збіраючий землі царату“ націоналізм; 4) що на нашому господарському положенні зосереджуються усі наші журби і навіть найбільш побідна війна могла би лише погіршити його; тому тріввкий мир не лише з нашими найближчими сусідами, але взагалі тріввкий мир на цілому континенті є нашим найгарячішим змаганням і що не тільки війна, як така, але навіть самі поголоски про можливість війни хочби найдальшої від нас, є великою шкодою і кривдою для нашої господарки; 5) що коли би навіть Совіти вдалися в якунебудь війну з „капіталістичними великодержавами Заходу“— державою, якої невтральности Москва могла би бути зовсім певна, буде напевне Польща“.

Порівнуючи повищі виводи з пізнішою заявою мін. Залеського (зреферованою в остан-

НЕБУВАЛІ КОРИСТИ для точних передплатників „Діла".

Що кварталу льосовання нагород!

Вже 15. червня ц. р. візьмуть участь у льосованні нагород **усі передплатники, що не будуть мати ніяких залеглостей у передплаті.**

Виграти можна бібліотеку: вартости 100 ам. долярів, дві: по 25 ам. долярів, десять: по 10 ам. долярів і десять: по 5 ам. долярів.

Хто схоче, тому платимо за виграну бібліотеку готівкою.

ньому числі „Діла") бачимо на них вплив відомої концепції п. Тадея Голуфка, вчишнього начальника Східного Відділу у варшавському міністерстві закордонних справ, — не тієї концепції, яку голосив перед своєю високою номінацією, а тієї, яку відкрив уже згодом, як урядова фігура: що, мовляв, Польщі найвигіднійший є більшовицький уряд, бо він — найслабший, а в інтересі Польщі лежить мати слабого східного сусіда, який не мав би сили не лише висловлювати своє невдоволення риським миром, але й цікавитися виконанням риського мира, напр. клявзуль про взаємну забезпеку всіх прав своїм „національним меншостям".

Однак єдиним, справді цікавим і справді вартісним голосом, що відгукнувся на статті Дмовського, це вступна стаття у **„Курері Виленському"** з 16. ц. м. п. н. **„Помисли п. Дмовського про російські справи"**. Автор її, М. Ковалевський, стверджує передовсім, що проблема Східної Европи є жива й із усіх европейських проблем найбільше цікавить прилюдну опінію. Пригадує, що більшовики стали „спадкоємцями і послідовними виконавцями імперіялістичної царської закордонної політики, яка у своїй ненаситності завжди проявлялася в експансії на південь і захід і схід і яка тому кривавими воєнними походами негайно перекреслювала тільки-що голошені лицемірні гасла „братерства народів", „права самовизначення аж до відділення", „еманципації підяремних націй" і т. д. Процес „собиранія русских земель" закінчився жорстоким збройним підбоєм України, лише гасло національного панславізму („визволення славянських народів") заступлено гаслом соціяльного інтернаціоналізму („визволення робітників і селян"). Творення фіктивних псевдо-національних „республик" (молдавської, лотиської, польської) та втримування у Москві напоготові цілих „урядів" для нових будучих теренів та вся робота комінтерну є запереченням миролюбивого характеру радянської закордонної політики. Тому не можна глядіти на Рад. Союз, як на невинний предмет чужих зазіхань. З другого боку нісенітницею є говорити про плян „парцеляції Росії", „підяремлення Росії" і т. д., бо прецінь сама офиціяльна радянська статистика стверджує, що на 150 міліонів населення Рад. Союзу росіян є лише 65 міл., себто вся решта 85 міліонів неросійських народів є підяремлена Москвою і москалями. Політика польської ендеції була завжди русофільська і нині вона така, і нині вона бачить лише росіян і Росію та не рахується з фактами.

„Ці панове (ендеки) хотіли би забути, що процес визволювання себе зпід ярма Росії ще не закінчився і що відзискання самостійности Польщею, Финляндією, Естонією і Латвією є лише першим початком цього історичного процесу. Дав він визволення народам, які попередньо творили західні окраїни просторої російської імперії. Але другий етап еманципації підяремних народів повинен скінчитися визволенням тих народів неросійських, які замешкують тепер східні землі Рад. Союзу. Відзискання самостійности Україною, Кавказом та мусулманськими народами не може бути і не буде стримане жадним террором, жадною силою. Є це природний рух, який виходить з таких глибоких і життєвих сил, що ніщо не зуміє загальмувати його, знищити, а тим паче викорінити. Визволення цих народів змінить основно політичну констеляцію на Сході, унеможливить зріст могучости російського імперіялізму і творитиме трівку підставу миру на Сході. Про це повинні знати однаково п. Дмовський, як і інші „народові" ідеольоги".

Це єдині розумні слова, які впали зі сторінок польської преси серед воєнного шуму. Жменю наших власних уваг, освітлюючих українське становище у цій справі, докинемо завтра.

Кінець льондонської конференції

Підписання умови про морське роззброєння поміж трьома морськими великодержавами.

У понеділок в полудне покінчилася у Льондоні довгомісячна конференція морського роззброєння. Покінчилася половинним, дуже умовним успіхом, виявивши всі шалені труднощі, які виринають негайно, коли тільки з площини свободолюбивих і пацифістичних фраз зійде розмова на площину конкретних зобовязань про роззбр. істнуючих та обмеження нових збройних сил. Невдача конференції полягає у тому, що пять великодержав радило, та лише три з них умову підписали. Успіх конференції у тому, що — вона взагалі не розлетілася і що всетаки між 3-ма великодержавами можна було дійти до сякого-такого дрібного порозуміння. Значіння тієї конференції — що вона виявила деякі непримирні міжнародні течії і деякі виразні напрямні процесу будучої кристалізації міжнародніх сил.

Отже умова фактично торкається лише Зединених Держав Північної Америки, Великої Британії і Японії. Задля розбіжностей поміж Францією і Італією, ці останні дві держави з умови вилучені, а їхні підписи мають більше формальний характер, для збереження „вигляду". Умова має вступ і 5 частин, разом 28 статтей. У вступі кажеться про зречення підписаних 3-ох великодержав із права будови панцирників протягом 1931—36 року. Дальше умова називає счеркнення панцирників — 6-ти Англією, 3-ох Зєд. Державами і 1-го Японією. Окрема точка торкається обмеження скількости і величини підводних лодок. Про кожну будову якогонебудь воєнного корабля кожна з підписаних сторін мусить докладно повідомити інших контрагентів. Підкреслено приписи міжнароднього права відносно безпеки пасажирних і торговельних кораблів збоку підводних лодок. Якщо котра із трьох сторін (Англії, Америки й Японії) буде вважати себе загроженою зброєннями іншої держави, яка умови не підписала, і тому схоче збільшити свої зброєння понище передбачених в умові норм, тоді має про це докладно повідомити сигнатарів умови, які автоматично дістануть право пропор-

---

І. КР—Ч.

Перша студентська мандрівка на Підгіря.

У першій половині липня 1883 р. появився в „Ділі" зазив такого змісту:

„Дорогі Други-Товариші! Підчас ферій вакаційних постановила львівська руська молодіж, вдовольняючи загальному голосови, устроїти вандрівку на Підгіря, в околиці Манявського Скиту — виключно тільки для руської учащоїся молодіжи та для її провідників. Цілею сеї вандрівки буде звидіти історичні місця руської давнини та полюбуватися гірською природою. Поневаж така мандрівка веселійше і приятнійше відбувася в більшім товаристві, тож львівський комітет має честь запросити Вас, Дорогі Товариші поза-львівські до якнайчисленнішої участи..."

Мандрівка мала відбутися від 3. серпня напротязі 5 днів зі Станиславова через Манявський Скит, Надвірну, Делятин, Дору, Микуличин до Коломиї. Кошти означено на 8 зол. ринських; зголошення приймав В. Сіменович у Станиславові і Монастириськах.

Мандрівка відбулася по програмі. В означений день у Станиславові зібралося 20 учасників: зі Львова, Тернополя, Перемишля, Сокаля, Станиславова, Коломиї, Відня; опісля по дорозі прилучувалися місцеві студенти.

Зі Станиславова туристи виїхали ранком 4. серпня і по обіді заїхали до Маняви. Оглянули зараз подрібно Скит. Послухаймо тодішнього опису: „Якотако заховані руїни давного монастиря вносить свої стіни поміж горбами зарослими лісками, самі омаюючись вкриваючою їх помалу вегетацією. Стрімкі смеречки і похилі березки покривають вкриті мури, вгризаючись у них своїми корінями, і довершують діло руїни. На кількох місцях слідні ще досить добре заховані малюнки церковні, але і они підлягають незадовго зубови часу. Поневолі находять сумні думки..."

Пішли туристи дальше. Над глибоким яром серед ліса врився в землю величезний камінь — під ним є широке місце, де моглоб поміститися кільканалять осіб. Селяни розказують, що це чорт хотів цей камінь кинути на „монастир...

Переночували молоді туристи в домі пароха о. Головацького. Рано, в неділю, частина пішла на сусідну гору, частина до церкви. По службі говорили з народом — довідалися, що в Маняві нема ще школи... Почали з селянами розмову про потребу освіти. Після обіду пішли знов на розвалини Скита. Зїхалися гості з околиці, приїхала музика, на зеленій мураві пішов охочий танець. Вечором гулянка ішла дальше під приходством — до танку пішла і селянська молодь. Зібралося на вулиці багато народу; один зі студентів промовляв на тему братання з селом, старші селяни відповіли горячою подякою; молодь співала „Ще не вмерла" і „Мир вам братя". У домі пароха зібралося до 200 осіб, по вечері пішли танці дальше.

Рано туристи подалися в дальшу дорогу і пополудні станули при водопаді Манявки. Дивувалися красі природи, кликали: „Це Швайцарія наша!" „Сам водопад чаруючої красоти. Представте собі довгу стіну скали, високу, як дві тополі одна на другій, романтично оброслу деревами, деревцями і мохом. Вона заломлюєсь і під простим кутом продовжуєсь дальше, переходячи помалу в гору. А в самім закруті згори сріблиста филя бурливого потока — спадаючи в низ, розбризкуєсь в тисячі жемчужних капель. Але хто не бачив самого чудового образу природи, тому не вистане ніякий опис".

Скупалися студенти в „зеркальних филях" Манявки, відпочили і поїхали дальше через Пасічну до Надвірної і тут заночували. Другого дня пополудні поїхали до Делятина, на вечір станули в Дорі, де дістали нічліг у п. Кохановської.

Ранком звиділи туристи водопад Прута. „Водопад сей без порівнання більший, як водопад Манявки, але не такий романтичний. Тут шумлять великі филі, ударяючи о величезні камені і котяться на похилій площині. Деревце, кинене в пінячийся вир на середині водопаду, виплива за водопадом зовсім обчімхане з галузя і кочарів, така величезна сила летячої у бездну води".

Звідси пішли ми до Ямни. „По дорозі виділи Довбошів камінь, а на скалі, присвяченій вибудувавшому дорогу на Угорщину пок. Кратерови, виписали туристи на памятку великими буквами: „Руська вандрівка 8. VIII. 1883". Всіх дуже дивувало, що на цілій дорозі стрічаючися і розмовляючи з людьми, переконалися, що перекази про Довбоша і про давну бувальщину зовсім вигинули у нашого народу. Теперішне горе так велике, так занимає нашого верховинця, що мимо волі він забуває на те, що діялося ще не дуже давно на його Верховині..."

Туристи вернули іншою дорогою до Дори і тут приймав їх гостинно о. Т. Блонський. Опісля поїхали дальше на Делятин і Ланчин до Коломиї. Тут очікував гостей коломийський комітет що приняв їх у бурсі.

В Коломиї туристи дали імпровізований концерт. Зїхалося біля 400 гостей, у цьому числі 10 селян. Вечір відкрив вступним словом Василь Полянський, студент медицини, з Відня. Він дякував Верховині за гостинне приняття перших туристів-студентів, а товаришів взивав до праці над народом. Він казав між іншим: „Русь ідентична зі словом мужицтво, — Русь не може бути інакшою, як щиро-демократичною, народною, — отже нам, коли хочемо успішно виконати народню службу, треба бути щирими народовцями". Ці слова публика приняла френетичними оплесками. До старших говорив: „Ви батьки наші — ми діти ваші. Давайте нам у нашій роботі провід і добру раду. Не дивуйтеся, що ми в дечім ідемо може дальше вас — молодий дух все і всюда прибиває дальшу дорогу, — инакше суспільність не поступилаби..."

У вокальні продукції війшов квартет „Красна зоре", дует з „Запорожця за Дунаєм" і інші; студ. Калитовський деклямував вірші Корнила Устіяновича, присвячені студентській прогульці п. з. „Гостина молодіжи в горах" і Шевченкову „Тополю". По концерті була забава, — до кадриля стануло 100 пар.

Кореспондент „Діла", що описав цю першу студентську мандрівку (ч. 89) підкреслює її значіння для молоді. „Трояку ціль може вона осягнути такими вандрівками. З одного боку сама наочно пізнає рідний край, його потреби і нужди в ріжних околицях, а таке добре знання, оперте на наочних спостереженнях, стане для неї безперечно вельми пожиточним і потрібним на той час, коли вона виступить на арену публичного життя. З другого боку, вона має случайність стикатися з народом, пізнавати його етнографічні черти, його характер і світогляд — і де лиш можна, кинути між народ зерно правди і науки, заохочуючи його до просвіти, до закладання читалень і других громадських пожиточних інституцій. А вкінці вандрівки молодіжи можуть вплинути освіжаючо на нашу інтеліґенцію провінціяльну через згромадження її на вечерах, устроюваних по містах і містечках"..

ціонального збільшення своїх збройних сил. Умова обовязує до 31. грудня 1936 року. Якщо в міжчасі не буде заключена якась ширша й загальніша умова про розброєння, в році 1935. буде скликана нова конференція для поширення цієї умови. Лише 4. і 5. частина умови обовязуватиме Францію й Італію, якщо вони умову ратифікують.

Оце у великому й найбільш приступному скороченні льондонського морського порозуміння. Воно виявило величезну й непоборну ривалізацію поміж Італією та Францією, зріст небезпечних суперечностей між цими двома державами. З другого боку доказало послідовне змагання Вел. Британії до замирення зі Звдиненими Державами. Ця умова злагіднює теж безумовно відносини поміж Зед. Державами і Японією на Далекому Сході та Тихому Океані. Очевидно, нема в умові ні маленького сліду з прастарої згучкої фрази про „свободу моря": море надалі остало звязане й опанцирене а поміж великодержавами світу надалі залишилося отверте поле боротьби за панування над водами.

Очевидно, зібрані на останньому засіданні представники великодержав старалися вмовити в себе самих і цілий світ, що льондонська конференція принесла дуже великі і дуже поважні успіхи. Англієць Мекдональд говорив про моральний успіх Англії, про „великий крок вперід" на шляху до повного роззброєння, виправдував Францію її великими внутрішніми клопотами в час конференції, славив Італію за її живу участь у нарадах. Американець Стімсон казав про нормалізацію і стабілізацію взаємин між Америкою, Англією і Японією, висловлював надію про недалеке приступлення до умови Францією та Італією, про взаємні мирові інтенції і про можливість регулювання усіх спірних питань мирним шляхом. Бріян захоплювався стриманням „перегонів зброєння", і зарівно він, як також італієць Сіріяні запевнювали про „добру волю" продовжувати переговори поміж Францією і Італією задля остаточного замирення цих „двох великих заприязнених народів"...

Сумні прояви.

(З церковних кругів.)

У новому „Катальоґові Чина Св. Василія Вел." при прізвищах о. д-ра Т. Галущинського й о. Йосифа Скрутня дописано, що вони є „лекторами в гр. кат. духовній семинарії у Львові".

Світська людина може й не звернула би уваги на ці титули, але для духовних кругів вони дуже багато кажуть. „Катальоґ Чина" це явний виказ стану Чина, явний, збірний документ Чина. Отже, що в ньому находиться, це слід уважати за таке, що є висловом збірної душі Чина. А цей новий „Катальоґ" *не признає гр. кат. Богословської Академії у Львові*, але титулує її „гр. кат. духовною семинарією". о. д-р Галущинський є дійсним професором в Академії, о. Й. Скрутень тільки лектором. Також цієї ріжниці „Катальоґ" не признає. Хоч василіяни вчать в Академії, а всетаки не признають її. Чи не дивне явище? На жаль воно не осамітнене. Між привітами в „Свято відкриття Богосл. Академії у Львові", які опублікувало найновіше число „Богословії", находимо телеграми папи, станиславівської й перемиської капітули, та не бачимо привітів від перемиського й станиславівського ординаріїв-епископів.

Та найбільше знаменним фактом є те, що „Нова Зоря" не тільки не заняла становища до процесу польських епископів за православні церкви, але навіть слівцем не згадала відомого інтерву митрополита Андрія у цій справі. Кажуть що станиславівські церковні круги домагалися, щоби „Нова Зоря" помістила інтерву митрополита, але василіяни не допустили до цього.

Обсерватор.

На орґанізаційному фронті.

БЕЛЩИНА.

Дня 13. лютого ц. р. відбулася заходами Повіт. Нар. Комітету в Белзі нарада громадських радних белзької округи. Нарада була дуже жива й ділова. На внесення одного з радних рішено одноголосно скликувати подібні наради частіше, а зокрема висловлено конечність оснування краєвої самоуправної організації, до якої увійшлиб як члени всі радні українці. Про самоуправні справи говорив на нараді посол Кохан.

СОКАЛЬЩИНА.

Дня 17. II. ц. р. відбулась нарада громадських радних у Сокалі. На нараді реферували посол Кохан і сен. Кузьмин. Нарада викликала серед присутніх незвичайне зацікавлення самоуправними справами. — Передтим, 2. лютого ц. р., відбулося в Сокалі величезне віче з метою запротестування проти шаліючого червоного терору на Вел. Україні. Віче скликав Повіт. Нар. Комітет. Промовляв пос. Кохан. Віче одноголосно ухвалило протест проти червоного терору на Вел. Україні і відкликалося до культурного світу, щоби він всіми доступними засобами перешкодив руїницькій роботі більшовиків та висловило спочуття всім тим українцям, які терплять від більшовицького терору. — В дні 6. III. ц. р. відбув посол Кохан нараду мужів довіря сокальського повіту в актуальних справах Сокальщини, а зокрема в справі українського кооперативного банку в Сокалі.

УГНІВЩИНА.

Заходом Повіт. Нар. Комітету в Угнові відбулася 23. II. ц. р. нарада громадських радних. Реферував посол Кохан. Нарада була дуже численна і викликала велике зацікавлення справами самоуправи.

ЗБАРАЩИНА.

Дня 6. IV. ц. р. відбулася довірочна нарада Українського Нац.-Дем. Обєднання в Лубянках Вищих. Проводили о. П. Кіжик, Іван Синиця і Ярослав Кошіль. Про наше політичне й економічне положення говорив п. Скасків. На нараді було біля 200 молодих господарів, які по рефераті і дискусії ухвалили одноголосно резолюції, в яких висказали повне довіря Українській Парл. Репрезентації, запротестували проти червоного терору на Великій Україні та висловили спочуття жертвам того терору.

БУЧАЧ.

Ще на день 13. листопада мин. року призначено було в Бучачі наради Повіт. Комітету Українського Нац.-Дем. Обєднання. Наради мали відбутися на основі § 2. про збори, але поліція їх розігнала. Другий раз делегація просила у старостві дозволу на партійний зїзд, але староста зажадав, аби на зїзді не було реферату на бюджетові теми, аби о. Галібей, голова Повіт. Нар. Комітету, не мав економічного реферату й аби не кликати ні війтів ні їх заступників (!) Очевидно — таких умов ніхто не міг приняти і тому на день 14. XII. 1929 р. скликано знова лиш довірочну нараду, на яку запрошено певних людей. На цій нараді реферував бюджетові справи о. Галібей, який візвав між іншим, аби про всі надужиття властей у бюджетових громадських справах повідомляти Народню Канцелярію. Після довшої оживленої дискусії нарада рішила перевести організацію радних бучацького повіту, аби вони знали, як поводитися і боронити своїх прав. Після цеї ухвали вияснено справу укладання бюджетів і призначування субсидій на ріжні громадські цілі та обговорено поступовання радних у чисто українських і мішаних громадах. Вияснено також, в яких громадах вже принято бюджети, а в яких ні і яким громадам потрібна поміч перед уложенням бюджету. Між іншим зажадали делеґатів села: Порхова, Трибухівці, Цвітова і Стінка. Після нарад над самоуправними справами приступлено до справ партійних і вибрано новий Повітовий Комітет з головою д-ром М. Гриневим. Потім ще о. Галібей виголосив економічний реферат, а в дискусії над ним о. Мельник звернув особливу увагу на ощадність, яка є необхідна для економічного піднесення українського народу. — Цю поважну й ділову нараду закінчено відспіванням національного гимну.

Найбільший вибір текстильних товарів, шовку, мужеського сукна поручає фірма
АНТОНІ УВЄРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 10.
Філії: в Стрию, — в Дрогобичі, — в Тернополі, в Тарнові.
1792 5-10

ВІДГУКИ ДНЯ.

Мертвороджені думки.

Зїли, випили, закурили, а тоді — давайте — побалакаємо. Після Великодня прекрасно балакається. Хоч і що друге слово „икнеться" чоловікові, але на думці зате як на погіднім небі і радісно і любо. Глянеш довкруги по хаті: тут паска валяється, там ковбаса хвостик наставила, там знову торт усміхається. Десь там ізза шафи фляшчина головоньку вихилила і підморгує до увільняючої карти „Рідної Школи". Настрій такий веселий, такий святочно посвяточний, що тільки сісти і торочити думки, як нитка з клубка.

Ех Боже мій милий. Якби то всі ці думки які торочаться в таку хвилю, списати та в світ пустити, то життя наше сталоб може ліпшим. А колиб стало і гіршим, то все не стоялоб на місці, як та тиха калабанька, що відбиває небо, а криє всяку погань. Ідеш біля тієї калабаньки — думаєш погожа водичка, а стань ногою — загрузнеш по шию.

На жаль (а може й на щастя!) не всі думки можна виявляти. Є справи, про які кожний говорить, якими кожний журиться, а спробуйте про це написати — всі кинуться на вас, як на зрадника тайни, дарма що публичної. Є речі, які просяться з плачем на світ мов ті діти, яких бузько століттями обминає, але борони вас Боже вивести їх на світ. Коли ви не маєте досмертної ренти, зложеного капіталу, чи бодай надії на найбільшу виграну в льотерії — пропадете як булька на воді. Ще внукам ваших унуків кісткою в горлі стане закид, що їх пращур зрушив, не потрібно для загалу, а неосторожно для себе, тихе, погідне плесо рідної калабаньки. Нехай — мовляв — стоїть собі вона нерухома, а напевно коли не прочиститься, то висхне.

Є в нас калабаньки, які стоять собі оттак цілі десятки літ і ані руш не хочуть прочищуватись, ані висихати. Мудрці нашого життя кажуть на них махнути рукою, бо це т. зв. „пропаща справа".

Я дуже люблю власне такі пропащі справи. Сяду, задумаюсь, шукаю способу, виходу з тяжкого положення. Сили в мене небогато, власти ще менше, чим помогти справі?! Є в мене перо, але й воно — як дехто твердять — сильно притупилося. Все таки перо є і хіба ним махнути по калабанці!?...

Отже таки махну...

Прошу панства! Такі відносини, які від довгого ряду викликують огірчення і негодування суспільности, які кожний з нас уже десять разів другому переказав, а які запанували в...

Вибачте, я таки боюся!

Галактіон Чіпка.

На господарські теми.

Господарське питання у Польщі на тлі світових господарських відносин.

Теперішний господарський світ вступає в останніх роках у фазу двох нових явищ, а саме: надміру дібр і надміру готівкових грошових запасів. Наявною признакою цих фактів є з одної сторони щораз більша знижка дисконтової стопи у цілому світі, а з другої боротьба за ринки збуту. Хоч у деяких слабих державах дисконтова стопа ще надто висока, як нпр. у Польщі, то середньо вона виносить нині у світі 4 відсотки, а в англійській імперії, в Америці і в інших великих державах виносить лише 3.5. Доказом надміру товарів є хочби цьогорічні запаси збіжа в Америці, приготовані у шпихлірах, які мають виносити нині около пять і пів міліона тон, тоді як Европа сама не має де ульокувати своїх власних. Те саме явище надпродукції виказує цукор, чай, кава, бавовна, вугілля і т. п. Але ще більшим доказом є упадок цін на усі майже продукти. Очевидно, не в однаковому відношенні і не у всіх державах. Штучна реґуляція цін і товарів не в силі змінити загального описаного стану.

Ось декілька прикладів: У 1913 році випродуковано ропи у цілому світі 350 міліонів бочок, а в 1929 р. вже аж 1430 міліонів, значить учетверо більше. Кавчуку в 1913 р. 104.802 тон, а в 1929 вже 855.000. Цукор скочив напротязі цих літ з 20 міліонів тон на 29. І переходячи один товар за другим видимо зріст продукції у всіх промислових виробах та споживчих плодах чи ужиткових потребах. Ціна їх падає з року на рік так само, як падає ціна гроша. При цьому лочить штучні баріери, митні тарифи, що мають удержати її на означенім урядами висоті, підкопує продукцію в тих державах, в яких калькуляція продукції задорога, якість товару гірша і доводить до абсурду усі штучні запори. Льондонське бюро для дослідів господарських світових відносин „Боврд оф Трейд" виказує, що коли означити пересічний стан цін з 1913 р. цифрою 100, то ціни пішли внаслідок воєнних і повоєнних подій так високо, що виносили ще у 1925 р. 159. Але від того часу падають з року на рік так, що в 1929 р. вони унагляднювалися цифрою 136, у січні 1930 р. 131, у лютім 127 і мають далі знижкову тенденцію.

Що правда, зі зростом світової продукції дібр, зростало також число населення. Бо ось коли в 1913 р. нараховувано на цілій нашій землі коло 1700 до 1800 міліонів душ населення, то нині, після останніх обчислень, воно переступило вже два міліярди. Але зріст дібр був усе таки безумовно більший так, що хоч зараз у перших повоєнних роках знищення було дібр замало, то техніка продукції по війні поступила так сильно, що продукція вже переступила поступ консумції.

І саме цей надмір продукції викликує нині нові явища, нові суспільні комплікації. Осередки продукції, себто фабрики, хліборобські фарми, а далі товарові та збіжеві магазини змушені знижувати ціни і йти у конкуренційну боротьбу або спинювати свій дотеперішній розгін продукції. Це є головною причиною того, що в Америці по-

встав у мин. році біржевий крах, а в слід за тим частало зменшення попиту за інвестиційним та оборотовим капіталом, а в банках нагромаджено надмір гроша. Те саме почалося на добре і в вах. Европі. І саме тепер бачимо у світі цікаву толю. Коли перед кількома роками капітал був дуже пошукуваний і тому дорогий, то нині він уже сам шукає собі місця льокати. Мало цього. Америка, Англія, Франція шукають льокат для своїх капіталів ще й тому, бо знають аж надто добре, що експорт їх товарів нині звязаний тісно з кредитуванням тих, до кого їх товар має йти. Першою між ними є зубожіла війною Німеччина. Колиб вона не діставала кредитів і то довготермінових, інвестиційних, продукційних, то не змогла би дати праці своїм громадянам, не змогла би й конcумувати того, що світ для неї продукує та продукувати стільки дібр, щоби, заробивши на них, платити свої поверині зобовязання. Значить є це для неї інтерес. Але й французькі чи американські капітали, не маючи належного грунту для корисної льокати у себе, перестали би бути заробковим чинником. Але ця взаїмність, ця залежність, на око навіть гармонія господарських взаємин може бути корисною лише при взаїмному довірю обох сторін. Ці капітали йдуть також і в Польщу, Румунію, Югославію, які їх тепер найбільше потребують для розбудови. Але йдуть у зовсім інших формах ніж їх тут потрібно. Як сказано, кожний капітал шукає доброго забезпечення. Але для неустабілізованих господарських, соціяльних та політичних відносин у цих краях не має він тут довіря. І лише рискантi льокують його, тоді, очевидно, на великі відсотки. Чужий капітал закуповує тут те, що для нього підходить: фабрики, копальні, монополі. Поволи доходить уже до того, що скоро треба буде мабуть питати, що наприклад у Польщі ще не закуплене чужим капіталом, а не що вже закуплене. Те саме бачимо і в Румунії, Югославії і ще в декількох східньо-европейських державах, за виключенням хіба Радянщини.

Заходить ще одно питання, а саме: Коли нині і товар і гріш стає такий дешевий, то належало би надіятися, що у світі стане широким масам населення краще жити. На жаль, не йде добробут людства в парі з цими явищами, а вже у нас рішуче нема на це виглядів. Приклади нам це поясніть найкраще. Страйк англійських вуглекопів у 1927 р., чи нинішній англійський страйк у бавовняному промислі не свідчать про добробут мас. Ще більше кажуть відносини у Польщі. Коли бельгійське товариство „Сольвей" опанувало в Польщі цементовий промисл, то зараз таки замкнуло цементарні у Бонарці, Рудниках і Огродженцу, а робітників лишило без праці. А є поголоски, що заноситься на дальші редукції. Коли фабрика олівців „Гардтмут" з Будейовиць у Чехословаччині викупила польську фабрику олівців „Лехістан", то також з наміром замкнути її, щоби мати безконкуренційний збут для своїх, тобто чеських виробів і аж на крик у краю відступила поки що від цього наміру. Але можна надіятися, що все таки колись замкне. З такою самою метою закуповує чужий капітал цукроварні у Польщі і т. д. Не можемо забувати ще й того, що чужий капітал буде продукувати в краю лише те, на чому зможе добре заробити, іншими словами, використати тутешнього робітника і консумента. Вже ці приклади освітлюють нам, що такий загараничний капітал і дешевий товар не можуть бути у нас приступними ні для тих мас, що не мають можности заробітків, ні для продуцентів хліборобів, коли ціни між хліборобськими продуктами і фабричними потребами будуть у нас розходитися при штучній піддержці в протилежні сторони, так як це є сьогодні. А виглядів на поправу нема. Нема виглядау на те, щоби напр. жито в ціні 1.80 дол. у 1930 р. скочило на 6 дол., так як це було у 1928 році, або щоби скартелізований цукор знизився із 175 зол. за 100 кг. на половину, чи сірники Кройгера з 6.50 зол. за 100 штук на 2 зол., то є на таку ціну, яка нормально повинна бути. А не може тому, що усі майже промислові вироби у Польщі або скартельовані або змонополізовані, чи здобули собі належну краєву чи заграничну охорону, а хліборобство полишене своїй волі, флюктуації світових цін. Розхилення господарських ножиць з дня на день збільшується. Усі ці справи є нині підставою широких дискусій на тему санації господарських відносин у Польщі.

М. Творидло.

Комуністичні демонстрації в Чехії та Закарпатській Русі.

На Великдень комуністи в Радоцині (біля Праги) хотіли уладити демонстр. похід. Жандармерія перешкодила. Демонстранти обкидали жандармів камінням. Жандарми дали сальву. Було 5 ранених жінок і дітей, яких комуністи уставили в першому ряді. В одній місцевости на Закарпатській Русі комуністи зібрали людей, щоби уладити демонстрацію. Один жандарм вистрілив і вбив одного демонстранта.

Із соймових кульоарів.

У соймових кульоарах кружляла чутка, що полк. Славек поїде у Познань, де виголосить промову, що міститиме програму уряду. Цього тижня відбудуться збори провідників Центроліву та соціялістів, на яких обговорять справу зголошення внесення до президента держави про скликання надзв. соймової сесії. Можливо, що таке внесення зголосять около 1. травня. Є теж чутка, що сойм скличуть на надзв. сесію без огляду на посольську ініціятиву для полагодження ріжних госп. справ. Кажуть, що міністр скарбу Матушевський має опрацьований господарський плян і колиб таку сесію скликали, то головну ролю відгравитимуть мін. Матушевський та Квятковський. Кружляє теж дальше чутка, що мін. Квятковський буде іменований віцепрем'єром для господарських справ.

Нові німецько-польські переговори.

„Вельт ам Монтаг" повідомляє, що німецького посла у Варшаві, який є на відпустці, покликали телегр. до Берліна. Після одноденного побуту віїхав посол у Варшаву. Пос. Равшерові поручили навязати переговори в справі підвишки німецьких аграрних мит.

Троцького відкликали із заслання?

„Руль" повідомляє, нібито уряд СРСР. задумує покликати Троцького на становище народнього комісаря освіти. Предложення це поставили Троцькому за посередництвом одного комуніста, що привіз Троцькому листа від Радека.

Канцлер Австрії їде у Льондон.

„Н. Вр. Журналь" твердить, що подорож канцлера Шобера у Париж і Льондон має велике політичне значіння. Небезпека, що грозить Европі від СРСР. каже урядам евр. держав утворити протибільшовицький фронт. „Н. Вр. Журналь" думає, що канцл. Шобер, відомий з енергії та знання відносин, відіграє в тій міжнародній діяльности проти більшовиків керовничу ролю. На думку згад. часопису рішиться в Парижі та Льондоні не лише доля австрійської позички, але й доля цілої Европи.

◆◆

Не кажіть, що без Вашої одної передплати якось там обійдуться. Бо коли таких найдеться багато, вони доведуть часопис до руїни.

◆◆

З індійського кітла.

Крiваві сутички.

Згідно з вістками із Калькути положення в Індії щораз грізніше. В ріжних містах прийшло до поважних сутичок між націоналістами та поліцією. У Мадрасі на вічу в справі приступлення до акції Гандія взяло участь більш ніж 5.000 людей. Опісля похід обкинув камінням англ. поліцію. Арештований бурмістр Калькути й один із визначних членів нац. конгресу почали голодівку на знак протесту проти поведення влади супроти Гандієвих прихильників. Підчас сутички з військом біля Чітагонгу було вбитих 12 прихильників пасивного спротиву, а 2 тяжко ранених. Військо не мало втрат у людях. Арештували 14 людей. Віцепрезидента нац. університету в Калькуті Гаврана й 20 інших людей арештували, коли стояли на сторожі біля крамниць, що продають закордонний крам. Ці крамниці переважно музулманські. Підчас сутички було богато ранених, м. і. один англ. полісмен. Товпа заатакувала поїзд, що віз арештованих, одначе її розігнали. В Новкголі товпа напала на офіцера англ. поліції й двох індійців, що переводили ревізію в 4 осіб. Ревідовані втекли. В Пешаварі, підчас заворушень, до яких прийшло наслідком арештування кільканацятьох прихильників пас. спротиву, вбили одного англ. вояка.

З судової салі.

Вбивниця д-ра Телішевського перед судом.

(Початок розправи на 5-ій сторінці.)

Після перерви індагував обв. д-р Мацьківну прокуратор д-р Сивуляк. Із її зізнань виходить, що має трьох братів, із яких один ходить до гімназії, а другий кінчить політехніку. Одна із трьох сестер є вчителькою. Обвинувачена давала часом Телішевському гроші, позичала собі їх, м. і. від батька 500 зол., від Петришина 350 і ін. Бравнінг купила в крамниці Пілецького при вул. Пілсудського за 60 зол. Батьки Телішевського трактували обвинувачену як наречену їх сина, а він жив самостійно і в тих справах не зважав на думку чи раду батьків. На це прокуратор звертає увагу, що Телішевський не бажав сходитися з обвинуваченою та просив сусідів, щоби говорили, що його нема дома, коли би вона прийшла відвідати його. Д-р Мацьківна відповідає, що так не було та що до ост. хвилі вважалася нареченою. Прок.: Ваші зізнання суперечать зізнанням на поліції та в слідстві. Д-р Мацьківна: Видно протоколи списані мильно. Об. д-р Гіртлер просить обвинувачену, щоби для устійнення справи сказала, чи то правда, що коли Телішевський в 1927 р. перепав при медичнім іспиті., обвинувачена на вколішках просила проф. д-ра Серадзького, щоби щераз питав його. Обвинувачена каже, що це правда. Далі з питань і відповідей обвинуваченої виходить, що Мацьківна здержалася від іспитів тому, щоби не потерпіла амбіція Телішевського та щоби він перший здав іспит. На домагання Телішевського перервала вагітність, а в шпиталі фігурувала як медикова жінка. За лікування зубів Телішевського заплатила 180 зол. Кошти побуту на літнищах у Гребенові і Ямнім платила за Телішевського по більшости обвинувачена. Д-р Глушкевич, заступник батька Телішевського, домагався признання 1000 зол., як коштів похорону. Обор. д-р Гіртлер реплікує на це, а обвинувачена, після одержання голосу каже: Ціле життя працюватиму та винагороджу все— при цьому розплакується.

◆◆

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

◆◆

НОВИНКИ

— **ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нинішним числом і просимо Вп. Передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на травень виносить 5 зол.**

— **На карти „Рідної Школи"** звільняючі від алькогольних напоїв з нагоди Воскресення Христового зложили в зол. отсі Вп. Громадяни(ки): Сполітакевич Іван — Львів 10, Білоус Іван,управ. школи — Сернки Долішні 10, Скрегота Іван — Богданівка 6, о. Іван Михайлів — Добряни 4; **з Рогатина:** по 5: д-р Гладкий Семен пос. Кузик Степан; 4: Польовий Володимир 3: Пиріг Антін, сотник УГА.; по 2: проф. Бачинський Омелян, Белей Михайло, інж. Грицай Роман, Горячий Михайло, Гнида Володимир, Кудрикова Ірена, проф. Кебус Степан, д-р Кузик Яким, Кісь Павло, Людкевич Осип, Нагірняк Михайло, Павлів Григорій, Пилат Степан, Підгорецький Антін, Самоверський Петро, проф. Стефанович Ярослав; зі **Скольного:** 10: д-р Соневицький Юліян; 5: д-р Булак Степан; по 3: д-р Дольницький Степан, Тахлерова Мальвіна, Середяк Степан, Ориняк Олекса; по 2: Головінський Іван, о. Притуляк Микола, о. Мосора Михайло, Гребіняк Василь, Рибакова Анастазія, Бумба Михайло, Диновський Тит, Щогла Ізидор, Віклінська Анастазія, Федориківна Дуся; 1.50: Роїк Василь; громадяни **Заліщик** через кружок „Рід. Школи" 19.50. Хто слідуючий?

— **Відразу літо** зійшло на нас дня 22. і 23. ц. м. після холодних днів, що мали ще в собі запах провесни. На вулицях можна бачити всі роди одягів, починаючи від зимових плащів, весняних нагорток аж до літніх неґліжів. Найбільшу метушню счинила погода між жіноцтвом, яке не встигло замовити „модних моделів" у своїх кравчинь.

— **Пригадка.** Управа „Народної Лічниці" у Львові пригадує, що 26. квітня ц. р., то є в суботу, в год. 6. зполудня відбудуться звичайні Загальні Збори Н. Лічниці в хаті Т-ва „Відродження" при вул. Гродзіцьких ч. 4. III. пов., другі сходи. Крім звичайної програми буде вирішуватися будова шпиталю Н. Л. — **За Управу д-р Куровець.** 1936

— **Ріжні вісти.** У перший день Великодня в Парижі було 41 нещасливих випадків на вулиці; з цього 6 осіб померло, а 10 бореться зі смертю. — Американська залізниця „Савтерн Пасіфік" завела в поспішнім поїзді Сан Франціско-Портлянд внутрішню телефонічну комунікацію. — Цими днями відчули в Букарешті легке тремтіння землі; кажуть, що його осередок находиться в Карпатах. — Донька Муссолінія заручена з сином міністра комунікації гр. Чіяно. — У Парижі в віллі відомого міліярдера сера В. Захарова пожежа знищила неоцінену книгозбірню, образи й різьби. — Поважно занедужав член Франц. Академії 81-літній Порто Ріш, відомий драматург. — В останніх місяцях занедужало в Англії 80 осіб на „папужину" недугу, з чого 13 померло. — В архіві музею Штірмарка в Грацу найшли рукопис невідомого балету „Військова бранка", написаного в 1791 р.

— **Смерть польського письменника.** Помер польський повістяр і історик Франціщек Равіта-

Гавронський уроджений у 1846 р. на Київщині. Своє довге життя присвятив він обороні „польського стану посідання" на Україні, доказуючи всякими способами, що українці менше культурні і повинні піддатись спасенному впливові польської цивілізації. Його історичні розвідки покриваються з ідеольогією Сенкевичевої трильогії. Його двохтомова „Історія гайдамацьких бунтів", написана на доказ, що всі українці — гайдамаки.

— **Міністр з 15 кабінетів.** 17. квітня минуло 5 літ від хвилини, коли Бріян став міністром закордонних справ, не покинувши цього становища досі. Бріян був міністром закорд. справ у 15 кабінетах.

— **Преса в Польщі.** У 1929 р. було в Польщі 975 часописів і журналів. Рік раніше було їх більше, бо 2353. Щодо мови то 1883 було польських, 122 жидівських, 111 німецьких, 83 українських, 19 гебрайських, 13 білоруських, 10 російських, по 8 французьких і литовських, 4 англійських, по одному: чеський, латинський і есперанто.

— **Лікарська прогулька до Туреччини.** Віденський прімарій д-р Ф. Барах зорганізував прогульку австрійських лікарів, які виїдуть 20. серпня до Константинополя і Малої Азії до Ангори. Лікарі інших країн, що хотіли би приєднатись до цієї подорожі, можуть дістати точніші інформації в **Aerztliche Auslandsstudienreisen, Wien, I Biberstrasse 11. I St.** або **Medizinisch-Pharmazeutische Rundschau Wien I., Heiligenkreuzerhof.**

— **Конгрес картограїв.** Віденські аматори й професіонали бріджа рішили скликати конгрес усіх, що студіюють теоретично й практично цю модну й важку гру. На конгресі будуть приняті спеціяльні правила, що обовязуватимуть усіх бріджістів. Буде це окремий кодекс, якого текст підготовляє вже окремий комітет. Щороку будуть організувати міжнародні конкурси за світове мистецтво гри в бріджа.

— **Чудеса техніки.** Над Сан Франціско перевели проби лету літака з машиновим керманичем; машиновий керманич проводив літаком 20 хвилин. На літаку сиділо 4 особи і був вантаж з з бомбами. Літак летів зі швидкістю 180 км. на годину.

— **Сестра Миколи II.** Бувша велика княжна Ольга Олександровна, сестра Миколи II., що живе в Данії, приїхала цими днями до Берліна, де її сини здавали вступний іспит до російської гімназії. Її муж полковник Куликовський завідує стайнею перегонових коней у Копенгагені, а вона малює і продає образи. В. княжна заявила, що не признає прав до царського престола вел. князя Кирила Володимировича, а Анастазію, яка називає себе в Америці донькою Миколи II., вважає самозванцею.

З судової салі.

Вбивниця д-ра Телішевського перед судом.

Дня 23. ц. м. перед львівським судом присяглих розпочався сензаційний процес лікарки д-р Мацьківної, обвинуваченої в убивстві свого нареченого д-ра Телішевського. Предсідником трибуналу є президент карн. суду Антоневич, обвинувачує прок. Сивуляк, боронить д-р Старосольський і б. прокуратор д-р Гіртлер.

Вже від год. 8 рано численна публика, (головно жінки) наповняла коридори суду, чекаючи нетерпеливо хвилини, коли зможе побачити вбивницю і почути її зізнання. Пів до десятої саля була так переповнена публикою, журналістами зі Львова і з інших міст Польщі, що багато осіб, які мали навіть карти вступу, не могли дістатись до салі, а деякі крайно цікаві жінки пробували перекрастись до салі через двері, якими входять члени суду, але їх випрошено.

Серед загального зацікавлення сторожа вязниці вводить обвинувачену д-р Мацьківну. Публика трохи розчарована: вона сподівалась що побачить якийсь демонічний тип жінки, якусь імпонуючу героїню роману, горду і самопевну, а тим часом д-р Мацьківна, це дрібна, худощава брунетка, більше як скромна в цілім своїм вигляді, зломана горем, з лагідним, добродушним і нервовим виразом лиця жінки, яка робить враження людини здібної до самопосвяти, вірної любови і тихого, мирного родинного життя, ніж до вбивства із помсти і заздрости. Д-р Мацьківна одягнена в чорну, скромненьку суконку із білим ковніром, сідає на лаві обвинувачених і зрезиґновано, спокійно чекає розправи.

Провідник трибуналу читає акт обвинувачення, з якого виявляється, що д-р Мацьківна 30. жовтня 1929 року при кінці вулиці Потоцького у Львові недалеко будинку СС. Василіянок, вистрілом із револьвера, застрілила вечором свого нареченого д-ра Телішевського; мотивом убивства був факт, що Телішевський, якого обвинувачена любила 7 літ, жила з ним майже в нелеґальнім подружжі, хотів покинути її та оженитись з іншою.

Предсідник трибуналу Антоневич пропонує обвинуваченій зізнавати по польськи, тому, що це процес не політичний і вона, як українка, в своїм інтересі може говорити мовою зрозумілою для суддів присяглих.

Д-р Мацьківна годиться говорити по польськи і ніжним, лагідним і тихим голосом починає зізнання.

Вона має 29 літ, є дочкою урядника, електротехніка з професії, народню школу скінчила у Львові при вул. Сакраменток, 1920 р. зложила матуральний іспит, потім доповнила семинаріяльну матуру, деякий час була учителькою приватної школи, але покинула учителювання і вступила до університету на медичний відділ, і там пізнала медика Телішевського, який при посередництві студ. Левицького познакомився з її братом, бував у домі Мацьківної, позичав книжки, записки викладів та щораз більше заприязнювався з обвинуваченою. Товариш Телішевського, Левицький, намагався зєднати д-р Мацьківну для себе, але вона любила більше Телішевського за його щирість, отвертість. Коли раз оповідав їй Телішевський про те, як він довідавшись про смерть свого брата на большевицькому фронті, попав у таку розпуку, що хотів застрілитись, Мацьківна, зворушена його проявами доброти, повірила, що Телішевський надзвичайно добра людина і полюбила його, а Левицького покинула зовсім. Обвинувачена признається, що бажала вийти замуж тільки з любови і тому усунула Левицького а приняла освідчини Телішевського. Телішевський освідчився і її родичам, почав відвідувати її дома, молодий студент і студентка ходили разом на виклади, вчились зі спільних книжок і записок, вона виручала його в писанні викладів, тому що хотіла оплатити йому праці і тому, що вміла швидше писати як він.

В р. 1928 вона порадила йому скорше промуватись на доктора, як вона, щоби собі мати можливість промуватись вже як жінка лікаря. по промоції обидвоє їздили до Дори і Ямної на літнисько, де жили в одній кімнаті як чоловік зі жінкою. Д-р Мацьківна їздила на літнисько головно для нього, тому, що він по студіях був нервовий, хоровитий і потребував мати її біля себе як опікунку.

Осінню вони обидвоє були на лікарській практиці в лічницях, вона приходила до нього відпроваджувати його до дому, але з часом він почав оминати її, не приходив, хоч вона чекала і оправдувався тим, що товариші надто богато жартують собі та оповідають сплетні із його любови до неї.

Почались непорозуміння, докори, які дійшли до таких меж, що треба було „бити в лице, або розійтись".

Ці непорозуміння не були наслідком заздрости і дразливости д-ра Телішевського, який ще в університеті докоряв Мацьківній навіть за те, як вона говорила з якимсь знайомим, чи подивилась на кого підчас перерви.

На запит предсідника трибуналу, чи і вона була заздрісна, обвинувачена відповідає, що все вважала заздрість нерозумним афектом, бо любов родиться і вмирає в серці сама, проти волі людини і заздрість нічого не поможе, а тільки шкодить. Телішевський так мучив її сценами заздрости, що навіть коли вона на дорозі пітнчулась об камінь, то він сердився і докоряв: „Не дивись за хлопцями, але на землю, то не будеш спотикатись об каміння".

Родичі Мацьківної знали його вдачу і почали до Телішевського відноситись ворожо, не позволяли дочці брати шлюб, тому то вона була примушена жити з ним без шлюбу, доти, доки обидвоє не будуть мати посади і доки родичі не змінять свого відношення до Телішевського.

На запит, чи то правда, що Телішевський брав у нареченої гроші, д-р Мацьківна відповідає: „Ще будучи студенткою, я давала Телішевському невеличкі суми на дрібні потреби, але він не вимагав цього, а тільки згадував чи натякав часом, що не має грошей, бо його батько дає йому за мало. Пізніше я часом сама позичала грошей у Петришина і давала Телішевському, але це була звичайна річ, бо ми жили зі собою як чоловік зі жінкою, а не брали шлюбу тільки через перешкоди".

Заздрість і непорозуміння зростали, але по хвилевих вибухах гніву, Телішевський успокоювався і просив її: „Вибач мені, ти така добра, я не знаю, як тобі віддячитись за все".

Одного вечора при вул. Сакраментох у Львові, Телішевський вдарив наречену в лице. Д-р Мацьківна признавшись до цього, схиляє голову і втирає сльозу.

Це все так огірчувало її, що вона хотіла покинути його, або застрілитись, тим більше, що її родичі домагались, щоби вона зірвала з ним і бачили в ньому причину всіх нещасть.

З часом вони обидвоє покинули працю в лічницях, він мріяв про посаду на провінції, бажав мати дім, сад, город і раз говорив їй, що лікар повинен би дістати 5.000 долярів приданого. Тоді вона підписала йому на письмі зобовязання виплатити йому по шлюбі 5000 долярів. Але це сталось більше жартом, без його домагання.

В р. 1929 через непорозуміння обвинувачена старалась бачитись із нареченим щораз менше, щоби не було авантюр, його поведінка насувала їй щораз частіше думки про самовбивство і тоді вона щораз частіше ходила на цвинтар на прогульки, а часом думала, що требаб або зірвати з нареченим, або скінчити все вбивством чи самовбивством. (Д-р Мацьківна заливається при тих словах сльозами).

Щира любов до Телішевського, довголітня привязання, спогади пережитих спільно днів щастя не дозволяли зірвати заручин, а вічні непорозуміння, заздрість Телішевського і його докори та брутальність і перешкоди збоку родичів ще й брак посади, поставили д-р Мацьківну в ситуацію, з якої вона бачила тільки один вихід — смерть.

Вона ще давніше купила собі револьвер. Разом із Телішевським постаралась в старостві дозвіл на ношення зброї, і йдучи на прогульки із нареченим, вона все мала револьвер у кишені, про що Телішевський знав.

І критичного дня вона припадково стрінула д-р Телішевського і він сам просив її піти з ним на прогульку. Зразу він говорив з нею спокійно потім почав докоряти їй, що вона зраджує його, що вона стрічається в Люврі з любовниками, що вона „така сама, як всі жінки", і не така, якої він собі бажає, тому він вже не вірить їй. Ці слова, які були зовсім безпідставні, остаточно огірчили д-р Мацьківну і вона просила нареченого звернути її листи, розійтись, тому, що між ними вже нема нічого крім сварки і докорів.

Д-р Телішевський не хотів вернути листів, мовляв: „Ти вже певно маєш іншого любовника і тому хочеш зірвати зі мною".

Обвинувачена признається крізь сльози, що ті несправедливі докори настроїли її так, що вона витягнула з кишені револьвер, щоби застрілити себе і доказати йому, який він несправедливий і що вона тільки його любила.

Д-р Телішевський, не знаючи нічого, взяв її під руку, і в хвилині, як вона вже мала револьвер у руці, він знов замучував її докорами, лайк, а коли вона розплакалась, Телішевський кинув її кілька грубих слів і почав відходити, погрожуючи, що не верне до неї ніколи.

Далі д-р Мацьківна не тямить, що сталося, вона тільки чула гук стрілу, Телішевського зовсім не бачила в темноті, була непритомною й отямилась аж дома.

Обвинувачена твердить, що не мала наміру вбити Телішевського, що радше булаб застрілила себе, і ще навіть дома боялась, що Телішевський зараз прийде до неї і зробить їй авантюру за те, що вона стріляла на вулиці.

Коли прийшла поліція, д-р Мацьківна була певна, що д-р Телішевський найвище легко ранений, а про його смерть довідалась аж на поліції.

Обвинувачена заявляє, що не хоче боронитись, і що не застрілила нареченого за те, начеб то він не хотів женитись із нею, бо знає, що як хто кого перестав любити, то це не його вина.

Взагалі, обвинувачена старається представити нареченого не в поганім світлі і вияснює справу так, що вбивство наступило на тлі любовних непорозумінь, безпідставної заздрости, крайньої нервовости обидвоїх та як наслідок перешкод, що ставали обидвоїм на дорозі до щастя.

Обвинувачена признається, що вона нервова, любовна трагедія так розстроїла її, що вона кілька днів перед убивством заживала лікарства на заспокоєння нервів і ця нервовість була одною із причин трагічного вирішення конфліктів, які людина зі спокійними, здоровими нервами, могла вирішити далеко не так трагічно для обидвоїх.

Розправа триватиме 3 дні.

Студентське життя.

З діяльности УСГ. у Варшаві.

Дня 9. III. п. р. відбулись загальні збори Української Студентської Громади у Варшаві. З огляду на те, що збори ці відбулися в дні, коли в Харкові розпочався процес проти провідників українського національного руху, збори одноголосно ухвалили резолюцію-протест проти червоного терору, проти переслідувань української інтелігенції, робітництва й селянства і проти релігійних утисків на В. Україні.

Після того обговорювано на зборах матеріяльний і моральний стан Громади. Матеріяльний стан дещо покращав завдяки допомозі українського громадянства. Натомісць звернено увагу, що деякі люди свідомо розпускають чутки про „збольшовичення" Громади. Зваживши, що тенденція цих сплеток змагає до підірвання авторитету Громади серед українського громадянства, збори ухвалили рішучий протест проти подібних наклепів. Українська Студ. Громада у Варшаві є передовсім самодопомоговим становим студентським товариством, а з другого боку дбає про національне виховання нашої студентської молоді.

Збори одноголосно обрали головою Гро-

мади на біжучий семестр студ. Сагайдаківсько-го, діяльність якого в минулому семестрі причинилася до поліпшення матеріяльного й морального стану Громади.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Марія Стефанович, власниця реальности в Кутах, сестра о. Александра Стефановича зі Львова, померла дня 17. квітня у 80 році життя. В. Ї я П.!

Жертви

НА ОСЕЛЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІМ. І. ФРАНКА".

З приводу смерти Ф. Федорцева прислали три кляси II., III. і VIII. жіночої „Рідної Школи" в Станиславові 11 зол. 60 сот., а з Ужгороду: Ю. Колєуник 30 кч.; по 20 кч.: Білинченко М., Велигорський М., Галізін А., Голота Я., Дідик А., Никорак М., інж. Яремкевич П.; по 10 кч.: Гмибудка Е., Гірний Т., д-р Гупаловський О., Гмитройко С., Калинський Е., Кулаченко К., Матренчукіана Б., інж. Мурашко В., Павлик М., д-р Пежанський В., Ревай Ф., д- Стахура Р., Струк В., Циганик А. і д-р Цюпка Н. і кличуть усіх емігрантів Підкарпаття і Словаччини на довільні квоти.

На Пластовий Дім.

ДЕВЯТИЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер", Львів, Руська 20, вкл. книж. ч. 15 000) зложили дальше: 152) Інж. Юрко Лашкевич, Познань — 15 зол. і кличе інж. Корнила Кізюка з Королівської Гути, інж. Володимира Онишкевича зі Львова, п. Валюхову Ольгу з Познаня і нотаря Олександра Кроуну з Перемишля. 153) Іван і Володимир Фільци, Варшава — 10 зол. і кличуть п. Евгена Бориса і д-ра Миколу Хробака з Перемишля. 154) VII. К. УУПЮ, Львів — 1000 зол. і кличе Т-во „Молоду Громаду", В-цтво „Червону Калину" і Т-во „Зоря" у Львові. 155) Роман Сторощук, пластун 51. пл. кур., Львів — 3 зол. і деклярує 10 проц. свого зарібку при фабриці мухолапок кооп. „Пласт" та кличе всіх занятих у тій фабриці. 156) о. Петро Гарух, Сушно — 10 зол. і кличе д-ра Мирона Кордубу у Варшаві, о. Петра Казанівського в Нивицях і п. Володимира Гаруха у Львові. 157) Соломія Матієва й Ірена Бойковська, Львів — 20 зол. замісць квітів на домовину бл. п. проф. Юліяна Стефановича. 158) Сен. Михайло Галущинський, Львів 100 зол. 159) Д-р Франц Свістель, Перемишляни — 50 зол. 160) Тома Водяний, Тернопіль — 25 зол. і кличе о. Осадцу з Холачкова Малого й о. Ст. Вонса з Ігровиці. 161) Осип Караневський, Львів — 3 зол. і кличе всіх знайомих. 162) Михайло Карманський, Добромиль — 5 зол. 163) X. Гурток „Сугака" VI куріня в Перемишлі—5 зол. і кличе VII. Гурток „Пса" і VIII. Гурток „Орла". 164) Рад. М. Яценьо, Львів — 10 зол. 165) Олександер Колянковський, Катовиці — 5 зол. 166) Юрій Роік, Городенка — 2 зол. 167) Микола Бобровський, Угнів — 2 зол. 168) о. Онуфрій Чубатий, Доброводи — 2 зол. 169) о. Клим Медицький, Довжнів — 7 зол. 170) Д-р Ярослав і Софія Олесницькі, Золочів — 25 зол. 171) Парохіяни гром. Лютовиська — 4 40 зол. 172) Д-р Олександер Рибачевський, Мости Вел. — 10 зол. 173) о. Василь Дзюмбак, Устечко — 2 зол. 174) о. Андрій Литвинюк, Оришківці — 5 зол. 175) Український Нар. Дім, Ходорів — 10 зол. 176) Д-р Іполит Левицький, Стрий — 10 зол. 177) Юліян Щирба, Чорнокінці Малі — 2 зол. 178) о. Петро Андрейчик, Війське — 2 зол. 179) Нар. Дім, Самбір — 10 зол. 180) о. Стефан Турчин, Галинківці — 5 зол. 181) о. Віктор Ковчило, Лукове — 1 зол. 182) Д-р Стефан Кушнір, Яворів — 5 зол. 183) Д-р Степан Дольницький, Сколе — 10 зол. 184) Д-р Сліпий, Струсів — 1 зол. 185) Д-р Теодор Сеневицький, Ст. Самбір — 20 зол. 186) о. Орест Щуровський, Рахиня — 1 зол. 187) Д-р Іван Калин, Тернопіль — 5 зол. 188) о. Михайло Абрагамовський, Дібще — 3 зол. 189) Д-р Степан Ванчицький, Сянік — 1 зол. 190) о. А. Брановський, Волостків — 1 зол. 191) о. Григорій Цюпка, Білявці — 1 зол. 192) о. Ярослав Пасічинський, Воля Коблянська — 5 зол. 193) о. Іван Каранович, Стрипів — 2 зол. 194) о. Альбін Добрянський, Волосянка — 3 зол. 195) о. Лев Залужний, Залинів — 5 зол. 196) о. Йосиф Смеречинський, Воскресінці — 2 зол. 197) Д-р Олекса Коссак, Коломия — 10 зол. 198) Гр.-кат. уряд парох., Бубнище — 2 зол. 199) Франц Ковальський, вет. лік., Станиславів — 10 зол. 200) о. Данило Міхур, Бібрка — 1 зол. 201) о. Йосиф Медицький, Бортків — 4 зол. 202) о. В. Курилас, Добротвір 2 зол. 203) Інж. Олександер Пежанський, Львів — 100 зол. 204) Інж. Михайло Кравців, Стрий — 100 зол. і кличе д-ра Волод. Калуського і д-ра Волод. Лужецького адв. у Стрию. 205) Д-р Арсен Річинський, Володимир Волинський — деклярує 50 зол. і кличе всіх кооперативних і просвітянських діячів Волині, зокрема Вп. В. Соловія, Ол. Базилевича і М. Крижанівського в Берестї, д-ра Пирогова, адв. С. Підгірського і П. Доманицького в Ковлі, д-ра С. Полянського у Володимирі і Власовського, Кобилянського, Пилипчука й Бондарука в Луцьку.

•

Справлення помилки: Оголошений у ч. 78. „Діла" даток 10 зол. зложив п. Іван Літинський, а не п. Іван Ліщинський.

ОГОЛОШЕННЯ

ПАМЯТАЙ Найтриваліші **панчохи, рукавички, скарпитки, трикотажі** купиш **найдешевше** в фірмі — — — — — — „OLKA" 1830 6-9 **Ринок ч. 35.** (побіч „Народної Торговлі")

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 24. квітня, год. 7·30 веч. „Гарна Галятея", „Запрошення до танцю" і „Танці польські".

Пятниця, 25. квітня, год. 7·30 веч. „Сельський цирулик".

Малий Міський Театр:

Четвер, 24. квітня, год. 7·30 вечером „Пан Топаз".

Пятниця, 25. квітня, год. 7·30 вечером „Пан Топаз". (Знижки важні).

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: Співець Парижа (Моріс Шевальє) і опера „Ловці женчугів".
КАСІНО: Коли жінка забудеться.
КОЛЬОСЕЙ: Темпо, темпо!
ЛЕВ: Душі в неволі (Бол. Пруса).
ОАЗА: Князь студент.
МАРУСЕНЬКА: Весільний марш (звукова фільма).
ПАЛЯС: Звукова фільма: Мораль пані Дульської.
ПАН: Краса життя (Жеромського).
ПАСАЖ: Острів затоплених скарбів. Тиждень Метро- Голдвин- Маєр. Амер. комедія.
ПРОМІНЬ: Любов у природі. Невідомий батько.
СТИЛЕВЕ: Вязень острова св. Олени.
ФАТАМОРГАНА: Шляхом ганьби.
ХИМЕРА: Грішниця з Монпарнасу.
УТІХА: Щораз скорше (Гарольд Льойд).

Програма радіо.

Четвер 24. IV. 1930.

ЛЬВІВ 11·58 Сигнал часу, Народні великопольські пісні (муж. хор), 12·23 Давна великопольська поезія, „Забутий познанський поет", 12·3о Познанська подвірева та придорожня музика, 17·00 Годинник і гайнал із ратушевої вежі в Познані, 17·05 Ювилейне слово з наг. трьохліття „Познанського Радія", 17·08 Смичковий квартет, 17·28 Мистецьке життя Познани, 17·38 Концерт познанських композиторів, 18·23 Генії великопольської поезії, 18·38 Шопенові твори, 19·08 Умове життя Великопольщі, 19·20 Клярнетовий концерт, 19·36 Всячина, 19·55 Вступ до Монюшкової опери „Вербум Нобіле" (трансм. з Вел. Театру), 21·45 Віолінчелеве сольо, 21·59 Сигнал часу, 22·02 „Про великопольську душу та її вислови", 22·11 Авдиційний конкурс: „Що почуєте?", 22·26 Концерт славянських композиторів, 22·50 Ораторійна авдиція „Над берегами Зо·шка", 23·30 Сучасна польська музика, 23·58 Національний гимн (орхестра 57 п. п.).

Пятниця 25. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 Грамофонові платти. **Краків** (312,8) 17·45 Концерт з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,5) 17·00 Радіоорхестра. **Лайпціг** (259) 16·30 Домашня музика. **Льондон** (356,3) 20·45 Радіокабарет. **Берлін** (418) 18·20 Концерт солістів. **Стокгольм** (436) 20·00 Популярний концерт. **Рим** (441) 17·30 Концерт. **Лангенберг** (473) 11·05 Полудн. концерт. **Прага** (487) 22·20 Сучасна музика. **Міляно** (501) 20·30 Симфонічний концерт. **Брюссель** (509) 21·15 Радіоорхестра. **Відень** (516 3) 17·00 Арії та пісні Фусберга. **Будапешт** (550) 20·00 Камеральна музика. **Ленінград** (1000) 16·15 Молоді музики. **Харків** (1304) 20·00 Концерт для села. **Париж** (1725) 21·45 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 1843
Синевідсько Вижне:
Четвер 24. IV. „Трійка Гільтаїв".

Український Спортовий Союз у Львові подає до відома всім своїм Клюбам, що продовження Загальних Зборів Союзу, які начались дня 13. квітня ц. р., відбудуться в день 27. IV. ц. р., в салі Т-ва „Зоря" при вул. Вірменській ч. 25. Порядок продовження нарад буде слідуючий: 1. Дискусія над пляном діяльности У.С.С. на рік 1930. 2. Вибір нової Ради. 3. Евентуалія. Взиваємо всі Клюби вислати на цей день своїх відпоручників. На Зборах будуть передискутовані і вирішені дуже важні справи відносно ідеольогічного становища та дальшої праці Союзу. **Спортова Рада У.С.С.**
1918 2—2

Філія Тов. „Учительська Громада" в Стрию уладжує від 1 травня двомісячний підготовчий курс до I кл. гімназії старокласичного типу і до I та IV кл. природописно-математичного типу (реальної школи). Близших інформацій уділить Дирекція Українського Учит. Семінара (Українська Бурса) вул. Крашевського. 1902 2—2

Замість вінця на домовину бл. п. Д-ра Л. Бачинського зложив Виділ Т-ва Українська Бесіда у Станиславові зол. 50 на українських інвалідів.

На „Рідну Школу" зложили замість святочних бажань Вп. Д-р Евген Дурделло, лікар 15 зол., дир. Д-р М. Сабат—Львів 10 зол., Йос. Миколаєвич — Крехів 3 зол. Вп. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.**

На розбудову Національного Музею вплатили: 120 зол. Герміна Шухевичева; 15 зол. о. А. Капустинський; по 10 зол.: оо. К. Ясеницький і Т. Богачевський, д-р І. Копач, д-р А. Юркевич, Осип Марків; 8 зол. о. Е. Возняк; по 5 зол. рад. Сопотницький, О. Гірнякова, о. П. Конюбинський; по 2 зол.: оо. В. Микитович, В. Соломка, М. Чорнега, Е. Білинський і М. Зомерова.

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ поручає дешево Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Догідні услівя. 1856 14—?

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОСІВ: Пенсіонат „Victoria" (біля заведення Др. Тарнавського) поручає від 1-го травня сонячні покої враз з удержанням. В найкращій околиці Косова із великим садом. 1894 2—3

ПОЗІР! ПІДКАРПАТСЬКІ ПЕНСІОНАТИ! Ліжка, ледівні, кухонне начиння — найліпший товар, Рентшнер, вул. Легіонів ч. 37. 1720 а) 10—12

ТРЕВАЛІ лазничкові, фотелеві, кодискові, насідові ванни і балі поручає Войтіх Заяць, Львів, Осолінських ч. 14. 1919 3—10

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую брилянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1857 57

ДО ВСЕЧ. ОО. ПАРОХІВ, які уладжують у своїх парохіях місії, звертаються два інваліди У. Г. А., які займаються продажю девоціоналів, з просьбою, повідомити їх про речинець місії хоч один тиждень наперед, та в цей спосіб помогти своїм людям заробити на прожиток. — Ласкаві повідомлення слати: **Л. Яків Запитів,** почта Підліски малі. 1926 2—3

УЧИТЕЛЬ, КАВАЛЕР, літ 37, навяже переписку в матр. цілях з панною або бездітною вдовою, пристійною, лагідної вдачі і не зовсім бідною. Поважні оголошення з фотографією проситься слати до Адм. „Діла" під „Самітний". Дискреція запевнена. 1932 1-2

ДО ВИНАЙМУ для 2 осіб комфортно умебл. кімната з уживанням кухні. Близча відомість під „1 Май" в Адміністрації „Діла". 1844 1-1

ВЕЛИКИЙ ВИБІР вкладок до взуття, рівнож вкладок ортопедичних. Адольф Гольдберг, Сикстуська 10. 1934 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО
бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики**
ординує від 8—10½, 14—18
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратковi почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. I. п.
826 Телефон 65—87.

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентгеном.

ФОРТЕПЯНИ, Піяніна, Грамофони, Плити.
Найбільший вибір.
Догідні сплати.
КАІМ, Коперника 11.
1838 5—5

ГАРНІ ШЛЮБНІ ВИПРАВИ
КОВДРИ чистововняні
МАТЕРАЦИ з волосіння
ПОДУШКИ — сільське піря 1672
Простирала, пошевки, ліжка
поручає казково дешево
відомий **Магазин постелі**
В. ІЖИЦЬКОГО
Львів, вул. Коперника ч. 3.

Подяка.

Складаємо сердечну подяку Всім Тим, котрі віддали послідну прислугу бл. п. Нашому Дорогому Батькові професорові Юліянові Стефановичеві супроводячи його на місце вічного спочинку. Дякуємо передовсім Всечеснішому Духовенству, а саме о. пароховi Садовському за провід в похоронах, оо.: Кархутові, Лужницькому, Турkевичеві, Застирцеві, Новосадові, Я. Левицькому, Костельникові, Горчинському, Васидеві і Шпитковському за участь в богослуженнях і похоронах, о. пароховi крил. Лопатинському за відправу заупокійного богослуження, дальше о. Костельникові, котрий від „Учительської Громади" в прегарній бесіді віддав шану памяти Покійного. Щиро дякуємо Вельми Шановній Учительській Громаді та Учительському Зборові філії акад. гімназії у Львові, що з ВП. Директором Вербицьким на чолі, звеличали память Покійного громадною участю в похоронах, — як рівнож хорові і ученикам філії акад. гімназії.

Львів, дня 18. IV. 1930.

Син і донька.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.